

INHOUDSOPGAVE

I	BELEIDSOVERWEGINGEN
II	DE FILMKEURINGEN
III	DE LEDEN
IV	HET DAGELIJKS BESTUUR
V	ALGEMENE VERGADERINGEN
VI	HET BUREAU
VII	LANDELIJKE CONTACTEN
VIII	BUITENLANDSE CONTACTEN
IX	POLICY CONSIDERATIONS

Bijlagen:

1. Beleidslijnen
2. Keuringsuitslagen
3. Herkeuringen
4. Relevante wettelijke bepalingen
5. 1994 Top 20
6. Grafieken 1991-1994
7. In de marge van de tolerantie

Nederlandse
Filmkeuring

I - BELEIDSOVERWEGINGEN

Aangezien ook in het verslagjaar de gedachtenvorming met betrekking tot een andere opzet van de leeftijdsclassificatie van bioscoopfilms voortschreed, lijkt een summiere terreinverkenning onderzuids geboden.

De overheid dient – in ieder geval in laatste instantie – de verantwoordelijkheid te dragen voor het vermijden van uit openbare filmvertoningen voortvloeiende schadelijke effecten bij kinderen en jongeren beneden de 16 jaar. Zij hanteert hiertoe een leeftijdsclassificatiesysteem.

In een qua samenstelling en werkwijze zeer democratisch vormgegeven **Nederlandse Filmkeuring** geeft de overheid deze verantwoordelijkheid gestalte.

Overdracht van voornoemde verantwoordelijkheid aan het **bedrijfsleven** – in casu de filmbranche – ligt derhalve niet voor de hand: “Je moet de vos niet op de kippen laten passen”. Het bedrijfsleven heeft namelijk meestal zeer grote, commerciële belangen bij de leeftijdsvaststelling. Alleen al daardoor valt een geheel belangeloze, objectieve benadering van de materie, naar de ervaring leert, niet (altijd) te verwachten. Wel zou de stem van het bedrijfsleven versterkt kunnen worden. Er zijn wettelijk gefundeerde vormen van samengaan denkbaar, waarbij het onafhankelijke karakter van het classificatie-instituut gewaarborgd blijft. De classificatie-activiteiten zouden zich ook tot videofilm moeten kunnen uitstrekken.

Keuring van bioscoopfilms met het oog op leeftijdsclassificatie louter door **specialisten** lijkt een heilloze weg. Allereerst moet worden geconstateerd dat er in ons land slechts enkele uitgesproken specialisten voorhanden zijn op het gebied van de uitwerking -in de zin van schadelijkheid- van films op kinderen en jongeren.

De vraag rijst of die wetenschappers een fors deel van hun huidige werkzaamheden zouden willen verruilen voor het gedurende gemiddeld twee dagen per week kritisch bezichtigen van films. Daarnaast valt er bij jarenlange hoog-frequente confrontatie met veelal gewelddadige films een nauwelijks te voorkomen gewenningseffect te verwachten: alleen buitengewoon extreme scènes zullen wellicht nog als schadelijk worden ervaren. Wel dient een ruimer **gebruik** te worden gemaakt van ‘expert opinions’.

Dit zou bijvoorbeeld kunnen door in geval van een herkeuring een deskundige mee te laten kijken en hem/haar vervolgens te horen met betrekking tot

de te verwachten schadelijkheid. Ook het van tijd tot tijd aantrekken van deskundigen in het kader van scholing van de leden van de Nederlandse Filmkeuring lijkt nuttig. Bovendien dient de **deskundigheid** – ook in ruimere zin – **binnen** de NFK te worden versterkt, niet alleen door personen te benoemen die verstand hebben van de belevingswereld van kinderen en jongeren, maar ook door leden te vinden die specifiek op de hoogte zijn van de 'impact' van filmbeelden op kijkers van jeugdige leeftijd. Als gewenst neveneffect zou daardoor het geven van, aan de leeftijdsclassificatie gekoppelde, objectieve produktinformatie realiseerbaar worden, weliswaar ná aanpassing van de Wet op de Filmvertoningen.

Een belangrijk **argument tegen het afschaffen van de NFK** is van organisatorische en economische aard. Het opzetten van een geheel nieuw instituut zou namelijk het verlies van een schat aan expertise, know-how en nationale alsmede internationale contacten betekenen; bovendien impliceert zo'n verandering het inruilen van een soepel en voordelig functionerende organisatie tegen een fenomeen dat in ieder geval jaren nodig zal hebben om een solide bedrijfscultuur op te bouwen.

DE LEEUWENKONING **AL**

Een extra argument tegen afschaffing van de NFK: in het ons omringende buitenland flore- ren onafhankelijke keuringsinstituten voor film en video; Nederland zou zich door een eventue- le overgang van een onafhankelijk instituut naar een door het bedrijfsleven gedomineerd orgaan in negatieve zin onderscheiden.

Varia

Correcte publieksvoorlichting met betrekking tot de keuringsuitslagen wordt ook door de Minister van VWS cq. de directie Jeugdbeleid als wezenlijk ervaren, zowel nu als in de toe- komst. Tijdens het overleg tussen de besturen van de NFC en de NFK, eind september '94, waarbij de directie Jeugdbeleid als intermediair fungeert, worden op dit punt concrete werk- afspraken gemaakt: de NFC zal haar leden beter in de gaten gaan houden en vraagt de NFK concrete voorbeelden te verzamelen, waaruit blijkt dat de verwerking van de classificatie- uitslagen nogal eens niet klopt. Zo bevatten de filmaankondigingen onjuistheden van diverse aard en blijken de keuringsuitslagen veelal niet duidelijk waarneembaar bij de ingangen van de bioscopen te zijn aangebracht.

TRUE LIES **16 jaar en ouder**
(ook na herkeuring 16 jaar en ouder)

J A A R V E R S L A G

*Nederlandse
Filmkeuring*

1994

M17-1994

Het bestuur constateert met grote waardering, dat er enorm veel werk is verzet door de directeur en de medewerkers van het bureau van de Nederlandse Filmkeuring.

Deze waardering is des te meer op haar plaats aangezien (ook) de functie van secretaris-directeur nog steeds in deeltijd wordt vervuld, hoewel de werkzaamheden de afgelopen jaren zeer sterk zijn toegenomen.

II - DE FILMKEURINGEN

Volgens de Wet op de Filmvertoningen mogen in een openbare voorstelling toegankelijk voor personen beneden de leeftijd van twaalf respectievelijk zestien jaar, uitsluitend films worden vertoond die als zodanig door de Nederlandse Filmkeuring zijn toegelaten. Indien een omroepvereniging besluit een bioscoopfilm uit te zenden, is artikel 53 van de Mediawet van toepassing (*zie bijlage 4*).

De Filmkeuring beoordeelt of een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet **schadelijk** is te achten voor genoemde leeftijdsgroepen. Voor elke dag dat er gekeurd wordt, stelt de directeur aan de hand van een matrix een keuringscommissie van vijf personen samen, die haar eigen voorzitter (m/v) kiest. In 1994 kwamen 65 (55 in 1993) keuringscommissies in vergadering bijeen; bovendien vergaderde de herkeuringscommissie 13 keer.

HERKEURINGEN IN 1994:

INTERN (AANGEVRAAGD):		na herkeuring
Jonah who lived in the whale (94/44-94/50):	AL	AL
Threesome (94/159-94/172)	12	16
Frankenstein (94/214-94/219)	16	16
Extern (AANGEVRAAGD):		
Enemies a lovestory (90/122-94/61)	16	12
Schindler's List (94/32-94/40)	16	12
Trailer de Flat (94/56-94/60)	12	12
Mr. Jones (94/83-94/96)	16	AL
Speed (94/128-94/132)	16	12
True Lies (94/147-94/157)	16	16
The nightmare before X-mas (94/151-94/196)	12	12
Clear and present danger (94/153-94/156)	16	16
The Mask (94/176-94/1810)	12	12
Trailer The Chase (94/177-94/180)	12	12

(*zie bijlage 3: toelichtingen herkeuringscommissie.*)

Een herkeuring kan worden aangevraagd door ten minste twee leden van de desbetreffende keuringscommissie, dit indien zij overwegende bezwaren hebben tegen de uitslag. Ook de verhuurder van een ter keuring aangeboden film kan in beroep gaan. Aan een herkeuring nemen geen leden deel die bij de keuring van de desbetreffende film betrokken zijn geweest. De uitspraak van de herkeuringscommissie treedt in de plaats van die van de keuringscommissie.

De samenstelling van de herkeuring-commissie is op 31/12/1994 als volgt:

Dhr. O. Hammerstein (voorzitter q.q.).
Mw. A. Klokke-Zelders
Mw. F. Resius
Mw. A. Royaards
Mw. E. Weis
Dhr. F.G.L.L. Schols
Secretaris: dhr. C.N. Crans

De samenstelling van de plaatsvervangend herkeuringcommissie is op 31/12/1994 als volgt:

Mw. J.A. Roest (voorzitter q.q.).
Mw. M.E.J. Hoitinga
Mw. I. Quarles-van Ufford
Dhr. M. Glastra
Dhr. P. Otter
Dhr. H.J.F.M. Sterken
Secretaris: dhr. C.N. Crans

In de ter keuring aangeboden films zijn geen coupures aangebracht, een feit dat overigens al vanaf 1982 (!) van toepassing is in Nederland (**zie ook beleidslijnen 93/94 - bijlage 1**). Het 'vierkantje' om de AL-aanduiding wordt geplaatst zodra de commissieleden -unaniem- van mening zijn dat het vertoonde een 'familievriendelijke' film is, met andere woorden een film voor het héle gezin betreft. Het wordt ervaren als positief 'waardeoordeel', dat in 1994 **6** maal officieel werd toegekend (5 maal in 1993).

Aan het begin van 1994 maakt de Minister van WVC, mevrouw. d'Ancona, via een schrijven aan het bedrijfsleven bekend dat de huidige Wet op de Filmvertoningen – tot nader order – van kracht blijft. Tevens verzoekt de bewindsvrouw aan betrokkenen de Wet loyaal uit te voeren. Een en ander is terug te vinden in de onderstaande cijfers over het jaar '94. Er zijn in Nederland gedurende 1994 in totaal 235 speelfilms uitgebracht. Van deze 235 zijn slechts 82 speelfilms met 10 of meer kopieën uitgebracht en 26 met meer dan 40 kopieën.

Van deze (82) films, de meer commerciële, zijn 69 speelfilms (84%) door de Nederlandse Filmkeuring geïnclassificeerd.

De 'kas-top-20' is zelfs in zijn totaliteit geïnclassificeerd (zie bijlage 5). Naar schatting betroffen negen van de tien bioscoopbezoeken in '94, films die van een onafhankelijke leeftijdsclassificatie zijn voorzien door de NFK in Rijswijk.

Als opvallend feit kan tevens worden vermeld, dat het aanbod van trailers is verdubbeld en – voor het eerst sinds 1977 – bijna gelijk is aan het aantal ter keuring aangeboden hoofdfilms. Het overzicht van 1994 ziet er als volgt uit:

Jaar	AL			AL			12			16			Totaal		
	92	93	94	92	93	94	92	93	94	92	93	94	92	93	94
Hoofdfilms	5	5	6	71	59	54	33	25	40	6	12	12	115	101	112
Voorf./trailers	1	-	-	38	37	63	4	6	30	-	-	4	43	43	97
Korte films/short	-	2	-	4	-	-	1	-	1	-	-	-	5	2	1

SPEED 1° - 16 jaar
2° - na herkeuring 12 jaar

III - DE LEDEN

De Nederlandse Filmkeuring bestaat uit ten minste 20 en ten hoogste 40 leden, te benoemen door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)(NB-tot augustus '94: WVC). Leden moeten ten minste 18 jaar zijn, worden benoemd voor ten hoogste vier jaar en kunnen niet meer dan twee keer worden herbenoemd. Vacatures worden openbaar gemaakt.

In het verslagjaar waren de volgende personen lid van de Nederlandse Filmkeuring:

1. Mw. F.D. Assink-Aben *Alphen a/d Rijn*
2. Dhr. K. de Beer *Amsterdam*
3. Dhr. F. Blaakmeer *Groningen*
4. Dhr. J.F.M.M. Brons *Haarlem*
5. Mw. R. del Canho *Den Haag*
6. Mw. R.G.E.T. Cannegieter-Rinaldi *Voorschoten*
7. Mw. S. Dudevszky *Nijmegen*
8. Mw. A.H.S. Frank *Amsterdam*
9. Mw. C.J. van Gendt-van Evert *Alphen a/d Rijn*
10. Dhr. M. Glastra *Lelystad*
11. Dhr. O. Hammerstein *Amsterdam*
12. Dhr. P.A.M. Hendriks *'s Hertogenbosch*
13. Mw. M.E.J. Hoitinga *Beverwijk*
14. Mw. A. Klokke-Zelders *'t Harde*
15. Mw. M.E.M. Leenaers *Amsterdam*
16. Mw. J.H.P.M. Möhring-v. Vondelen *Zoetermeer*
17. Dhr. P. Otter *Blokker*
18. Mw. M.A.H.J. Overmars-Schrijvers *Rijswijk*
19. Mw. I.W. Quarles-v. Ufford *Leiden*
20. Mw. F. Resius *Amsterdam*
21. Mw. G.J. Rodenburg *Amsterdam*
22. Mw. J.A. Roest *Amstelveen*
23. Mw. A. Royaards *Amsterdam*
24. Dhr. F.G.L.L. Schols *'s-Gravenhage*
25. Mw. E. Snoep-de Gast *Almkerk*
26. Dhr. M.E. van der Spaa *Amersfoort*
27. Dhr. H.J.F.M. Sterken *Aarle-Rixtel*
28. Dhr. E.W. Vleeming *Zoetermeer*
29. Dhr. Chr. de Vrijer *Rotterdam*
30. Mw. C.W. Wattel *Rotterdam*
31. Mw. E.M. Weis *Amsterdam*
32. Dhr. M. Wichgers *Zuidwolde*
33. Dhr. J.H. van Willigen *Groningen*
34. Dhr. T. Zijlstra *Winterswijk*

De Nederlandse Filmkeuring bestaat eind 1993 uit 19 vrouwelijke en 15 mannelijke leden, waarvan 7 in de leeftijdsgroep 18-30 jaar, 9 in de leeftijdsgroep 31-40 jaar, 9 in de leeftijdsgroep 41-50 jaar en 9 in de leeftijdsgroep 51+. Er zijn op 31 december 1994 zes vacatures. De leden komen uit verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke stromingen. Zij zijn opgeleid en/of werkzaam op verschillende terreinen van deskundigheid betreffende jeugd of film, waaronder ook ouderschap kan worden begrepen. Getracht wordt een zo evenredig mogelijke vertegenwoordiging naar sexe, leeftijdsgroep en regio te bewerkstelligen.

IV - HET DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding van de Nederlandse Filmkeuring. Binnen het Dagelijks Bestuur is de voorzitter in de eerste plaats verantwoordelijk voor de inhoudelijke kant van de activiteiten, waarbij wordt verwacht dat – in nauw overleg met de secretaris-directeur – eenheid in het beleid wordt verwezenlijkt. De voorzitter leidt ook de bijeenkomsten van de herkeuringscommissie.

De leden van het Dagelijks Bestuur worden door en uit de Algemene Vergadering benoemd.

De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris-directeur worden benoemd door de minister van VWS; de secretaris is ambtshalve directeur van het bureau.

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur van de Nederlandse Filmkeuring was in 1994 als volgt:

<i>voorzitter</i>	de heer O. Hammerstein
<i>plv. voorzitter</i>	mevrouw J.A. Roest
<i>lid</i>	mevrouw R. del Canho
<i>lid</i>	mevrouw F. Assink-Aben
<i>lid</i>	de heer P.A.M. Hendriks
<i>lid</i>	de heer E.W. Vleeming
<i>secretaris</i>	de heer C.N. Crans

Het Dagelijks Bestuur kwam zes maal in vergadering bijeen en hield zich bezig met de voorbereiding en uitwerking van alle zaken waarvan in dit verslag melding wordt gemaakt.

V - ALGEMENE VERGADERINGEN

De Algemene Vergadering wordt gevormd door alle leden van de Nederlandse Filmkeuring. Zij stelt het beleid in algemene zin vast en kwam twee maal bijeen: op donderdag 28 april en op donderdag 3 november 1994.

Algemene Vergadering op 28 april 1994

Het bestuur heeft gemeend de voorjaarsvergadering 'op lokatie' te laten plaatsvinden. In dit geval is gekozen voor *Van den Ende Productions* in Aalsmeer.

Tijdens het ochtendgedeelte komt het huishoudelijke gedeelte aan de orde, terwijl 's middags het thema "een kijkje achter de schermen van een tv-productiebedrijf" wordt verkend.

De plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Roest, opent de vergadering en leest – namens het bestuur – een verklaring voor met betrekking tot het 'op afstand functioneren' van de voorzitter, mr O. Hammerstein.

Naar aanleiding van het agendapunt 'ingekomen stukken' staat de Algemene Vergadering stil bij de M.E.P.-resolutie.

Het Europees Jeugdparlement (M.E.P.) is eind november '93 in Luxemburg bijeen geweest. Tijdens de plenaire bijeenkomst is een resolutie aangenomen, die de Europese Filmkeuringsinstituten oproept tot het vormen van een gezamenlijk Europees platform.

Het eerder vastgestelde 'model van der Voort' (zie NFK/FSK-conferentie in Den Haag, oktober '92) heeft als basismodel gefungeerd.

De Algemene Vergadering ondersteunt dit initiatief en vraagt het bestuur het voorstel verder uit te dragen.

Om een goed resultaat te bereiken, dient de zaak breed te worden geactiveerd.

De leden hebben met verbazing kennis genomen van het schrijven van HUNGRY EYE PICTURES. Het algemene gevoel is dat de toonzetting 'schofferend' is en het niet aanbieden van de speelfilm HET ZAKMES geen enkele grond heeft.

De Wet op de Filmvertoningen is namelijk eenduidig; niet gekeurd door de Nederlandse Filmkeuring betekent automatisch 16 jaar en ouder. Het feit dat een produkt is bekroond op een of meer filmfestivals doet niet ter zake. De Algemene Vergadering verzoekt het bestuur het ontduiken van de Wet op de Filmvertoningen door het bedrijfsleven niet langer te tolereren.

De Vaste Kamercommissie voor WVC en Justitie heeft tijdens het overleg met de minister van WVC nadrukkelijk gevraagd de Wet op Filmvertoningen "tot nader order te handhaven".

Het bestuur heeft daarom gemeend haar 'signaalfunctie' te moeten concretiseren.

Het wijzen op het overtreden van artikel 53 van de Mediawet en het officieel indienen van een klacht bij de Reclame Code Commissie zijn daarvan tastbare voorbeelden.

Een onderzoek naar het vervoltraject en de verwerking van de Wet op de Filmvertoningen ligt dan ook voor de hand.

De plaatsvervangend voorzitter concludeert dat de Algemene Vergadering de signaalfunctie loyaal wenst uit te voeren: regelmatige controles ter plaatse met de nadruk op de filmladders, de aankondigingen bij de ingang van de bioscoop en het vertonen van (niet)gekeurde trailers bij de hoofdfilm.

In het middagedeelte komen de volgende onderdelen aan de orde:

- 'Wat is Van den Ende Productions' – *inleiding door de heer Th. Notermans;*
- the making of 'Onderweg naar Morgen' – *inleiding door de heer H. Scheepmaker;*
- een rondleiding door het bedrijf.

Algemene Vergadering op 3 november 1994

De najaarsbijeenkomst van de Algemene Vergadering wordt gehouden in Rijswijk. Op de agenda staan verschillende beleidszaken die zijn voorbereid door het bestuur en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de leden van de Nederlandse Filmkeuring.

De vergadering plaatst een aantal kanttekeningen bij het agendapunt 'ingekomen stukken'.

- Men constateert met voldoening dat de Europese samenwerking door het bestuur krachtig ter hand is genomen. Naast de bestaande contacten met de Duitse en Engelse collega's is er duidelijk sprake van verbreding. De contacten met het Oostenrijkse Ministerie für Unterricht und Kunst en het werkoverleg met de Spaanse Filmkeuring zijn hiervan voorbeelden.
- 'Shooting Star Filmcompagnie' heeft een teaser aangeboden, die in de bioscopen zal gaan draaien in het kader van voorlichtingsproject AIDS-bestrijding. Het bestuur heeft bij uitzondering – gelet op de doelstelling van de makers – gemeend geen keuringsgelden in rekening te moeten brengen. De leden wensen deze handelswijze van het bestuur in positieve zin te ondersteunen.
- De Algemene Vergadering heeft kennis genomen van de video-uitslagen van de speelfilms POSSE, MO'MONEY en THE HOUSE OF THE SPIRIT en spreekt, gelet op de officiële keuringsuitslagen en na het zien van een aantal scènes, haar grote verontrusting uit ten aanzien van het keuren van videofilms door het bedrijfsleven.
Het meest negatieve voorbeeld van recente datum is het uitbrengen van de topper BASIC INSTINCT als koopvideo met de toevoeging Alle Leeftijden!!
Het bestuur zal het gevoel van de vergadering overbrengen aan de Minister van VWS, respectievelijk de Staatssecretaris, mevrouw E. Terpstra.

Het bestuur is de Algemene Vergadering zeer erkentelijk voor de schriftelijke reacties die zijn binnengekomen op het verzoek de beleidslijnen van de Nederlandse Filmkeuring kritisch te bezien.

Een kleine werkgroep heeft zich gebogen over de suggesties en advies uitgebracht aan het bestuur. Het voorliggende stuk wordt de Algemene Vergadering ter goedkeuring aangeboden. Beleidslijn 1, waarin staat "dat de Filmkeuring zich ten doel stelt jeugdigen zo min mogelijk films te onthouden", wordt uitvoerig besproken. Van verschillende kanten wordt gewezen op "te ver doorslaande tolerantie", maar ook klinken er stemmen die waarschuwen voor "het onbewuste imago van de censuurorganisatie". De vergadering kiest voor handhaving van de beleidslijn, maar voegt er nadrukkelijk aan toe "terughoudendheid te betrachten bij de toepassing in de praktijk" en "bij gerezen twijfel aan de mate van schadelijkheid de veilige kant te kiezen".

Reeds enkele jaren wordt er, naast de officiële beoordeling op schadelijkheid, door de keuringscommissies gewerkt met het interne keuringsformulier. Uit de evaluatie blijkt dat het een bron van informatie is en dat het zichtbaar maakt hoe een keuringscommissie tot haar oordeel is gekomen.

De Algemene Vergadering benoemt uit haar midden een kleine commissie die de voorgestelde wijzigingen moet gaan verwerken in een nieuw formulier. Daarnaast dient zij zich te buigen over de vraag welke criteria ten grondslag liggen aan het toekennen van het principe "Alle leeftijden met een vierkantje" (**AL**).

Nederlandse
Filmkeuring

Het bestuur is verheugd dat de Algemene Vergadering de signaalfunctie van de Nederlandse Filmkeuring breed steunt en zich in dezen ook daadwerkelijk actief betoont. De inventarisatie van de gegevens laat immers aan duidelijkheid niets te wensen over. De uniformiteit van berichtgeving naar de consument vertoont grote hiaten en alleen al daarom is het goed dat de Nederlandse Filmkeuring op een zakelijke manier aantoont wat er gebeurt met de leeftijdsclassificaties in het vervolgtraject. Uitgangspunt van het bestuur en leden blijft: alert zijn op de resultaten van ons werk in de praktijk van alle dag. In dit kader spreekt de Algemene Vergadering haar grote verbazing uit over de handelwijze van de filmverhuurder Meteor/Polygram met de speelfilm THE MASK.

De Algemene Vergadering spreekt haar grote waardering uit over het feit dat het bestuur optimaal functioneert in deze moeilijke tijden en de organisatie van het instituut zo soepel verloopt.

De plaatsvervangend voorzitter mevrouw Roest aanvaardt in dank dit compliment, waarbij ze met name wijst op het werk van de secretaris-directeur en zijn bureau-medewerkers.

VI - HET BUREAU

Het bureau, dat ambtelijk aan de Nederlandse Filmkeuring is toegevoegd, behartigt de organisatorische en technische zaken, de secretariaatswerkzaamheden en de comptabele administratie. De directeur is hoofd van het bureau en is ambtshalve secretaris en comptabele van de Nederlandse Filmkeuring. Daarnaast adviseert hij ten aanzien van beleidsaangelegenheden, geeft algemene voorlichting, houdt lezingen/gastcolleges en is de contactpersoon, o.a. voor het opzetten van de Europese samenwerking, in de breedste zin van het woord. De directeur is primair verantwoordelijk verschuldigd aan het bestuur (art. 13, lid 2 Wet op de Filmvertoningen).

De bureaubezetting was in 1994 als volgt:

Adm. medewerkster (secretariaat):

Mw. M. Fresen (35%)

Adm. medewerker (financiën):

Dhr. J. Bellis (65%)

Filmoperateur: Dhr. J.J. Hol (100%)

Directeur: Dhr. C.N. Crans (80%).

Het bureau van de Nederlandse Filmkeuring wordt veelvuldig benaderd door derden, met name ouders, opvoeders, kinderen en leerkrachten, met verzoeken om informatie te leveren. De herkenbaarheid van het instituut is daardoor de afgelopen jaren sterk toegenomen.

VII - LANDELIJKE CONTACTEN

Ten behoeve van de dagelijkse gang van zaken moet op ambtelijk niveau regelmatig contact worden gelegd met verschillende afdelingen van het Ministerie van WVC, met name met de Directie Jeugdbeleid en het Ministerie van Justitie, afdeling Criminaliteitspreventie. Daarnaast ontstaan er voortdurend contacten met personen en organisaties die direct of indirect te maken hebben met het werkgebied van de Nederlandse Filmkeuring.

- Aan het begin van het jaar is er intensief contact met het Nederlands Filmmuseum in Amsterdam. Kern van de zaak is het bereikbaar maken van de collectie (ongeveer 100.000 films).

Gelet op de **culturele doelstelling** van het Nederlands Filmmuseum, de beperkte openbaarmaking (maximaal 96 stoelen) en het veelal eenmalige karakter van de voorstellingen, kan het bestuur zich vinden in een pragmatische oplossing.

- Het bestuur aanvaardt de uitnodiging van de Raad voor het Jeugdbeleid om de lunchbijeenkomst in Den Haag op woensdag 8 juni bij te wonen. Het thema van de bijeenkomst is 'de jeugd en het nieuwe kabinet'. De plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Roest, heeft drie minuten spreektijd om het standpunt van de Nederlandse Filmkeuring te verwoorden.
- De secretaris-directeur bezoekt aan het einde van het jaar een tweetal bijeenkomsten van de Stuurgroep Beroepsmoraal en Misdaadpreventie. Aan een veertigtal leidinggevende personen binnen diverse organisaties wordt inzicht geboden en geadviseerd alert te zijn op 'infiltraties' door ongewenste elementen.
- De secretaris-directeur woont het 'Paul Gray Master Seminar' bij, dat wordt gehouden op 14 december/15 december. Met name de tweede dag, die in het teken staat van 'the interactive media event: concept & practice and exploring new horizons' levert waardevolle informatie op.
- De plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Roest, woont de opening van het Cinekid-festival in de Meervaart te Amsterdam bij en bezoekt samen met de secretaris-directeur de Nationale Videodagen in Eindhoven.
- In samenwerking met de Universiteit van Utrecht, sectie Communicatiewetenschappen, wordt er een begin gemaakt met het organiseren van een tweede seminar met als thema: 'Kan kwaliteit ook leuk zijn'.
- Op woensdag 1 februari 1994 geeft de secretaris-directeur een gastcollege aan Leidse studenten van de Faculteit der Sociale Wetenschappen, sectie Kind en Media. Een delegatie van het bestuur, te weten mevrouw Roest en de heer Vleeming, is bij de voordracht aanwezig.

VIII - BUITENLANDSE CONTACTEN

Half november vindt er een uitvoerig werk-overleg plaats tussen de directieleden van drie Europese filmkeuringsinstituten, de heren Ferman (BBFC-Londen), von Gottberg (FSF-Berlijn) en Crans (NFK-Rijswijk). Naast de evaluatie van het afgelopen jaar, waarbij met name de internationale ontwikkelingen aan de orde komen, bespreken zij toekomstige samenwerkingsmoedellen. Tevens wordt er een eerste opzet gemaakt voor de Europese conferentie in Berlijn, die staat gepland voor de tweede week van februari '95.

Het bestuur van de Nederlandse Filmkeuring is bijzonder verheugd over de benoeming van de secretaris-directeur, de heer Crans, tot lid van het Kuratorium van de filmkeuring voor commerciële tv-stations in Duitsland (FSF-Berlijn). Genoemde functionaris heeft in de laatste week van juni '94 – op uitnodiging van het Oostenrijkse Ministerie voor Kunst en Cultuur – een inleiding gehouden voor de tweedaagse Conferentie van filmkeurders in Wenen (*zie bijlage 7*, samenvatting toespraak 'In de marge van de tolerantie').

De uitwisseling van de maandelijkse filmkeuringsuitslagen met de omliggende landen werd voortgezet. Hieruit bleek onder andere dat verschillen tussen de keuringsresultaten minder extreem zijn geworden. Met name de verschillen tussen de nogal uiteenlopende keuringsuitslagen van Duitsland en Nederland zijn de afgelopen drie jaar geminimaliseerd.

BUITENLANDSE KEURINGSUITSLAGEN 1994

TITEL	FR	DU	BE	DE	ZW	UK	NL
The Flintstones	al	al	al	7	7	al	al
Four Weddings and a Funeral	al	6	al	al	7	15	al
The Naked Gun 33 ^{1/3}	al	12	al	12	11	12	al
In the Name of the Father	al	12	al	16	15	15	12
The Mask	al	12	al	12	11	pg*	12
The Nightmare before Christmas	al	6	al	7	11	pg*	12
Schindler's List	al	12	al	16	15	15	12
Speed	al	16	al	16	15	15	12
Frankenstein	12	16	16	16	15	15	16
Short Cuts	al	16	16	12	15	18	16
Clear and Present Danger	al	12	al	16	15	12	16
True Lies	al	16	al	16	15	15**	16

pg* = Parental Guidance (=toegang uitsluitend onder begeleiding van volwassenen)
 ** = na coupures

Overigens kwam duidelijk naar voren dat de Franse, de Belgische (alléén AL of 16 jaar, dus géén 12 jaar en ouder als wettelijke mogelijkheid) en de Nederlandse tot de meest liberale keuringen van (West-) Europa behoren. De uitwisselingsprogramma's tussen de NFK (Rijswijk) en de FSK (Wiesbaden) hebben een permanent karakter gekregen.

Een en ander betekent dat vier maal per jaar – twee maal in Nederland en twee maal in Duitsland – gezamenlijke keuringsbijeenkomsten plaatsvinden van de beide keuringsinstituten.

SCHINDLER'S LIST 1° - **16 jaar**
2° - nà herkeuring **12 jaar**

IX - POLICY CONSIDERATIONS

(translation chapter I)

As the flow of ideas with regard to a different approach to the age-classifying of cinema films continued during the year of this report, hereunder a summary exploration of the issues seems called for.

The government must -at least in the end- be responsible for preventing harmful effects resulting from public showings of films to children and adolescents under the age of 16. For this it uses the system of age-classification. And it is through a, with regard to composition and workmethod highly democratically formed Netherlands Board of Film Classification (Nederlandse Filmkeuring [NFK]) that the government fulfills its abovementioned responsibility. Conferring the aforementioned responsibility to the **commercial sector** -i.e. the film industry- is therefore not obvious. "You mustn't let a fox guard the chicken." The industry usually has very great, commercial interests in determining age-classifications. For this reason alone an entirely neutral, objective approach to the material, experience teaches, is not (always) to be expected. Industry could however be permitted a greater say. Law based forms of cooperation are conceivable, in which the independent nature of the classification institute is preserved. And it should be such that the classification activities could be expanded to include video-film.

The examination of cinema films for the purpose of age-classification exclusively by **specialists** appears impracticable. Firstly, it must be noted that in our country there are but a few acknowledged specialists with regard to the consequences -in terms of harmfulness- of films to children and juveniles. The question arises whether these scientists would exchange a considerable portion of their present activities to critically view films for, on average, two days per week. Also, one expects that after years of high-frequency confrontation with commonly violent films, a familiarity can hardly be avoided: only phenomenally extreme scenes may still be experienced as harmful. However, 'expert opinions' should be **utilised** more broadly. For example by inviting an expert to re-examinations and hearing him/her out on expectations of harmfulness.

Also, recruiting experts from time to time with a view to the further education of the members of the Netherlands Board of Film Classification appears useful.

Furthermore the **expertise** -also in the broader sense- **within** the NFK should be enhanced, not merely by appointing people knowledgeable with respect to children's and juveniles' world-perception, but also by finding members who are specifically aware of the 'impact' of film images on young viewers.

A desirable spillover would be the possibility of providing, linked to the age-classification, objective product information, albeit after adjustment to the Film Performances Act.

An important **argument against terminating the NFK** is of an organisational and economic nature. To create an entirely new organisation would entail the loss of a wealth of expertise, know-how, and national and international contacts; moreover such a change implies trading in a smoothly run and cost effective organization for a phenomena which would require years to build a solid company culture.

An additional argument against terminating the NFK: in the immediate abroad classification organisations for film and video flourish; the Netherlands would, by converting the NFK to a market dominated organisation, distinguish itself negatively.

Various

Concrete public advise with regard to classification results is considered essential by the minister of VWS and the Youthprotection branch, both for now and in the future.

During the meeting of the NFC and NFK, end of September '94, with Youthprotection present in the form of intermediary, concrete working agreements are made on this point: the NFC will better inspect its affiliates and requests the NFK to compile concrete examples which show that the processing of classification-results occasionally misfunctions. For example, film announcements which contain all sorts of inaccuracies and classification-results are often not clearly visible at the entrances of cinemas.

The executive board notes with great appreciation that much work has been performed by the director and staff of the office of the Netherlands Board of Film Examination.

This appreciation is all the more fitting as the position of secretary-director is (also) fulfilled on a part-time basis, although the workload has increased greatly over recent years.

BELEIDSLIJNEN- 1993-1994

Beleidslijn 1

De Nederlandse Filmkeuring stelt zich ten doel jeugdigen zo min mogelijk films te onthouden. Slechts als een film door de keuringscommissie in meerderheid als schadelijk voor jeugdigen beneden de 16 respectievelijk 12 jaar wordt geacht, zal deze aan die groepen worden onthouden. Er zij voor alle duidelijkheid op gewezen dat deze leeftijds aanduiding niets zegt over de eventuele geschiktheid van de film voor bedoelde groepen.

Beleidslijn 2

De Nederlandse Filmkeuring voorziet films van een aanduiding qua leeftijdsgroep. Bovendien verstrekt de Nederlandse Filmkeuring een korte toelichting op haar bevindingen inzake schadelijkheid, indien nodig of gewenst ook bij films die op 'a.l.' zijn gekeurd.

Een van de middelen om genoemde activiteiten het gewenste effect te laten sorteren, is de verspreiding van deze toelichting op zo breed mogelijke schaal.

Zo bestaan er contacten met de Nederlandse Bond voor Bioscoop- en Filmondernemingen, film distributeurs en de verschillende media.

Beleidslijn 3

Bij het keuren van films zal er rekening mee worden gehouden dat individuele scènes slechts vanuit het geheel van de film beoordeeld moeten worden.

De Nederlandse Filmkeuring zal in beginsel géén gebruik maken van haar recht coupures in een film aan te brengen.

Beleidslijn 4

De Nederlandse Filmkeuring streeft – in samenwerking met onder andere de Nederlandse Bond voor Bioscoop- en Filmondernemingen – naar het hanteren van

SPEED 1° - 16 jaar
2° - na herkeuring 12 jaar

symbolen bij de leeftijdsaanduiding, dit als aanwijzing voor het publiek.

Beleidslijn 5

Daar waar de de Nederlandse Filmkeuring vanuit eigen optiek een bijdrage kan leveren aan het welzijn van kinderen, jeugd en jongeren, kan zij deelnemen aan activiteiten die op deze groepen zijn gericht. Hierbij genieten activiteiten die in brede zin met audio-visuele middelen te maken hebben de voorkeur.

Beleidslijn 6

Hoewel de Nederlandse Filmkeuring geen directe taak heeft ten aanzien van de niet-openbare vertoning van films via video-banden en televisie, zal de Filmkeuring de minister van WVC eventueel wijzen op ontwikkelingen in dit verband en terzake advies geven.

In beginsel is de Filmkeuring, waar gewenst en waar binnen haar doelstellingen mogelijk, bereid tot samenwerking.

Beleidslijn 7

Zo nodig en waar mogelijk zal de Nederlandse Filmkeuring onderzoek in relatie tot haar werkerterrein bevorderen.

Beleidslijn 8

Teneinde zich op de geëigende wijze te kunnen inzetten voor de belangen van kinderen, jeugd en jongeren, zal de Nederlandse Filmkeuring ernaar streven de Wet respectievelijk het Besluit op de filmvertoningen te doen wijzigen of te doen aanvullen waar de praktijk dit nodig of wenselijk maakt.

Beleidslijn 9

De Nederlandse Filmkeuring zal bij de uitvoering van haar taak overleg voeren met soortgelijke organisaties binnen de E.U.

KEURINGSUITSLAGEN 1994

TITEL	MIJ.	TIJD	UITSLAG NR.
Ace Ventura	Warner	1 uur 20	AL 94/48
Ace Ventura (Pet Detective) (trailer)	Warner	* 02 min.	a.l. 94/77
Addams Family II (Family values)	U.I.P.	1 uur 30	12 jaar 94/01
Airheads (trailer)	Columbia	* 02 min.	a.l. 94/165
Angie	Buena V.	1 uur 40	a.l. 94/93
Angie (trailer)	Buena V.	* 02 min.	a.l. 94/111
Aristokatten, de	Buena V.	1 uur 13	AL 94/90
Aristokatten, de (trailer)	Buena V.	* 02 min	a.l. 94/46
Baby's day out	Columbia	1 uur 33	a.l. 94/158
Baby's day out (trailer)	Columbia	* 02 min.	a.l. 94/139
Back Beat	Meteor	1 uur 33	12 jaar 94/76
Backbeat (trailer)	Meteor	* 03 min.	a.l. 94/56
Bad girls (trailer)	Columbia	* 02 min.	12 jaar 94/140
Bad girls	Columbia	1 uur 33	a.l. 94/144
Beverly Hillbillies, the	Columbia	1 uur 28	a.l. 94/89
Beverly Hills Cop III	UIP	1 uur 37	12 jaar 94/96
Beverly Hills Cop III (trailer)	UIP	* 02 min.	12 jaar 94/66
Beverly Hills Cop III (trailer)	UIP	* 02 min.	a.l. 94/87
Blank Check	Buena V.	1 uur 27	a.l. 94/99
Blank Check (trailer)	Buena V.	* 02 min.	a.l. 94/110
Blink	Meteor	1 uur 38	12 jaar 94/73
Blown Away (teaser-trailer)	UIP	* 02 min.	12 jaar 94/113
Blown Away (trailer)	UIP	* 02 min.	12 jaar 94/101
Brief naar de hemel	LOKV	1 uur 27	a.l. 94/183
Casper (trailer)	UIP	* 02 min.	a.l. 94/220
Chase, the	TLP	1 uur 23	12 jaar 94/179
Chase, the (trailer)	TLP	* 02 min.	12 jaar 94/177
Chase, the (trailer) Herkeuring	TLP	* 02 min.	12 jaar 94/180
Clear and present danger	UIP	2 uur 12	16 jaar 94/153
Clear and present danger (Herkeuring nr 153)	UIP	2 uur 12	16 jaar 94/156
Client, the (trailer)	Warner	* 02 min.	12 jaar 94/105
Cliënt, the	Warner	1 uur 52	16 jaar 94/130
Color of night (trailer)	Concorde	* 02 min.	16 jaar 94/82
Como agua para chocolate	Concorde	1 uur 46	12 jaar 94/123
Cool Runnings (trailer)	Buena V	* 02 min	a.l. 94/11
Cool Runnings	Buena V	1 uur 33	a.l. 94/31
Corrina, Corrina	Polygram	1 uur 48	a.l. 94/178
Corrina, Corrina (trailer)	Polygram	* 02 min.	a.l. 94/198
Cowboy Way, the (trailer)	UIP	* 02 min.	a.l. 94/125
Cowboy way, the	UIP	1 uur 39	12 jaar 94/127
Crow, the (trailer)	Buena V.	* 02 min.	12 jaar 94/141
Desperate remedies (trailer)	Meteor	* 02 min	a.l. 94/59
Disclosure (trailer)	Warner	* 02 min.	a.l. 94/210
Duimelijntje (Don Bluth's)	Warner	1 uur 21	a.l. 94/116
Duimelijntje (trailer)	Warner	* 01 min.	a.l. 94/67
Dumb and Dumber (trailer)	RCV	* 02 min.	a.l. 94/216
Eat, drink, man, woman	Columbia	1 uur 59	a.l. 94/206
Enemies a love story (herkeuring)	AVRO	1 uur 54	12 jaar 94/61
Escape from Absolom (trailer)	Columbia	* 02 min.	12 jaar 94/160
Fearless	Warner	1 uur 56	12 jaar 94/34
Fearless (trailer)	Warner	* 02 min	12 jaar 94/23
Flat, de (trailer)	Meteor	* 03 min.	12 jaar 94/60
Flat, de (herkeuring aangevraagd)	Meteor	* 03 min	12 jaar 94/56
Flintstones, the	UIP	1 uur 25	a.l. 94/107
Flintstones, the (trailer)	U.I.P.	* 02 min.	a.l. 94/72

TITEL	MIJ.	TIJD	UITSLAG NR.	
Flodder 3 (trailer)	Concorde	* 02 min.	a.l.	94/215
Forrest grump (trailer)	U.I.P.	* 04 min.	a.l.	94/143
Forrest Gump	U.I.P.	2 uur 12	12 jaar	94/148
Four weddings and a funeral	Meteor.	1 uur 50	a.l.	94/75
Frankenstein	Columbia	1 uur 55	16 jaar	94/214
Frankenstein (int herkeuring v. nr. 94/214))	Columbia	1 uur 55	16 jr	94/219
Frankenstein (trailer)	Columbia	* 02 min.	12 jaar	94/213
Frankenstein (trailer)	Columbia	* 02 min.	12 jaar	94/163
Frauds	CNR	1 uur 28	12 jaar	94/68
Free Willy	Warner	1 uur 46	AL	94/20
Germinal	Concorde	2 uur 32	12 jaar	94/19
Getaway, the	CNR	1 uur 47	16 jaar	94/98
Getaway, the (trailer)	CNR	* 02 min.	12 jaar	94/104
Getting even with dad	UIP	1 uur 41	a.l.	94/100
Getting even with dad (trailer)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/88
Good son, the	Columbia	1 uur 21	16 jaar	94/51
Grumpy old man	Warner	1 uur 38	a.l.	94/36
Grumpy old men (trailer)	Warner	* 02 min	a.l.	94/49
Hanekam the Rocker/Rock a Doodle	Concorde	1 uur 12	a.l.	94/30
Heaven and earth	Warner	2 uur 14	12 jaar	94/05
Heaven and earth (trailer)	Warner	* 03 min	12 jaar	94/08
Hostile hostages	Buena V.	1 uur 31	12 jaar	94/120
Hudsucker Proxy	Meteor	1 uur 43	a.l.	94/78
I love trouble	Buena V.	1 uur 55	12 jaar	94/134
I love trouble (trailer)	Buena V.	* 02 min.	a.l.	94/136
In the name of the father	U.I.P.	2 uur 05	12 jaar	94/42
Innocent, the (trailer)	Polygram	* 02 min.	12 jaar	94/199
Intersection	UIP	1 uur 32	a.l.	94/63
Intersection (trailer)	UIP	* 02 min	12 jaar	94/13
Interview with the Vampire (trailer)	Warner	* 03 min.	12 jaar	94/171
Into the West	Concorde	1 uur 35	a.l.	94/152
Jeune Werther, le	Koppies	1 uur 31	12 jaar	94/24
Jeune Werther, le (trailer)	Koppies	* 01 min	a.l.	94/21
Jonah who lived in the whale (int.herkeuring aangevr.)	Meteor	1 uur 27	a.l.	94/44
Jonah who lived in the whale (herkeuringsuitslag)	Meteor	1 uur 27	a.l.	94/50
Jonah who lived in the whale (trailer)	Meteor	* 02 min	a.l.	94/54
Joy Luck Club	Buena V	2 uur 13	12 jaar	94/26
Joy Luck Club, the (trailer)	Buena V	* 03 min	a.l.	94/15
Jungle Jack	Polygram	1 uur 09	AL	94/119
Jungle Jack (trailer)	Polygram	* 02 min.	a.l.	94/121
Junior	UIP	1uur 43	a.l.	94/208
Junior (trailer)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/194
Just friends	CNR	1 uur 33	12 jaar	94/126
Karakum	LOKV	1 uur 34	a.l.	94/212
L. 627	NOS	2 uur 20	12 jaar	94/184
L'ombre du doute (trailer)	Meteor	* 02 min	a.l.	94/53
Leeuwekoning, de	Buena V.	1uur 30	AL	94/187
Leon (trailer)	Buena V.	* 02 min.	16 jaar	94/175
Lightning Jack	Buena V.	1 uur 31	a.l.	94/92
Lightning Jack (trailer)	Buena V.	* 02 min.	a.l.	94/109
Lion King, the	Buena V.	1 uur 31	a.l.	94/188
Lion King, the (trailer)	Buena V.	* 03 min.	a.l.	94/166
Look who's talking now	Columbia	1 uur 30	a.l.	94/38

TITEL	MIJ.	TIJD	UITSLAG NR.	
Lookout, the	Buena V.	1 uur 42	12 jaar	94/47
Lotta Loopt Weg	LOKV	1 uur 18	AL	94/211
Love and human remains	Meteor	* 02 min	12 jaar	94/58
Ma saison préférée	Concorde	1 uur 58	a.l.	94/124
Man trouble	Concorde	1 uur 35	a.l.	94/06
Manhattan Murder Mystery	Columbia	1 uur 43	a.l.	94/18
Mask, the	Polygram	1 uur 35.	12 jaar	94/176
Mask, the <i>Herkeuring</i>	Polygram	1 uur 35	12 jaar	94/181
Maverick	Warner	1 uur 58	a.l.	94/117
Maverick (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min	a.l.	94/43
Milk Money (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/221
Miracle on 34th street (<i>trailer</i>)	Columbia	* 01 min.	a.l.	94/162
Miracle on 34th Street	Columbia	1 uur 47	a.l.	94/207
Mister Wonderful	Meteor	1 uur 34	a.l.	94/07
Mother Boys	Concorde	1 uur 31	12 jaar	94/167
Mothers Boys (<i>trailer</i>)	Concorde	* 02 min.	12 jaar	94/170
Mr. Jones	Columbia	1 uur 47	16 jaar	94/83
Mr. Jones (<i>Herkeuring 94/83</i>)	Columbia	1 uur 47	a.l.	94/96
Mr. Saturday Night	Concorde	1 uur 51	a.l.	94/84
Mrs. Doubtfire	Columbia	1 uur 59	a.l.	94/04
My father the hero	Buena V.	1 uur 25	a.l.	94/62
My father the hero (<i>trailer</i>)	Buena V.	* 02 min.	a.l.	94/108
Naked Gun 331/3, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min	a.l.	94/12
Naked Gun 331/3, the	UIP	1 uur 18	a.l.	94/64
Naked Gun 331/3, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/65
Name of the father (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min	a.l.	94/35
Natural born killers (<i>teaser-trailer</i>)	Warner	* 02 min.	12 jaar	94/150
Natural born killers (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min.	12 jaar	94/131
Nightmare before X-mas(<i>Herkeuring</i>)	Buena V.	1 uur 12.	12 jaar	94/196
Nightmare before X-mas, the (<i>trailer</i>)	Buena V.	* 01 min.	a.l.	94/142
Nightmare before X-Mas, the	Buena V.	1 uur 21	12 jaar	94/151
On deadly grounds (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min	16 jaar	94/22
Only you	Columbia	1 uur 42	a.l.	94/205
Only you (<i>trailer</i>)	Columbia	* 02 min.	a.l.	94/195
Pagemaster, the (<i>trailer</i>)	Columbia	* 01 min.	a.l.	94/164
Paper, the	UIP	1 uur 44	12 jaar	94/80
Paper, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/71
Pelican Brief, the	Warner	2 uur 14	12 jaar	94/28
Pelican Brief, the (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min	12 jaar	94/10
Philadelphia	Columbia	2 uur 00	a.l.	94/37
Police Academy 7, (Mission to Moskow)	Warner	1 uur 18	a.l.	94/106
Police Academy 7 (<i>trailer</i>)	Warner	* 01 min.	a.l.	94/95
Pulp Fiction (<i>trailer</i>)	Concorde	* 03 min.	12 jaar	94/173
Quiz Show	Buena V.	2 uur 05	a.l.	94/204
Rappa Nui	Concorde	1 uur 40	12 jaar	94/81
Rappa Nui (<i>trailer</i>)	Concorde	* 02 min.	a.l.	94/86
Reality Bites	UIP	1 uur 33	a.l.	94/168
Reality Bites (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/169
Remains of the day	Columbia	2 uur 08	a.l.	94/33
Renaissance Man	RCV	* 03 min.	a.l.	94/217
River wild, the	UIP	1 uur 44	12 jaar	94/197
River wild, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/192
River Wild, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/103
Romeo is bleeding (<i>trailer</i>)	Meteor	* 02 min	12 jaar	94/52
Safe Sex, the manual (<i>trailer</i>)	Shoot. S.	* 02 min.	12 jaar	94/149

DE LEEUWENKONING **AL**

TITEL	MIJ.	TIJD	UITSLAG NR.	
Schindler's List (<i>herkeuringuitslag</i>)	UIP	3 uur 06	12 jaar	94/40
Schindler's List (<i>Voorlopige uitslag</i>)	UIP	3 uur 06	16 jaar	94/32
Secret garden, the (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min	a.l.	94/09
Secret Garden, the	Warner	1 uur 36	a.l.	94/29
Serial Mom	CNR	1 uur 27	12 jaar	94/114
Shadow, the	UIP	1 uur 41	12 jaar	94/186
Shadow, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/102
Shadow, the (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	12 jaar	94/193
Shadowlands	Warner	2 uur 03	a.l.	94/69
Shadowlands (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min.	a.l.	94/70
Short cuts	Concorde	2 uur 56	16 jaar	94/45
Sirens	Polygram	1 uur 29	a.l.	94/145
Sister act II, Back in the habit	Buena V.	1 uur 41	a.l.	94/41
Sister Act II; Back in the habit (<i>trailer</i>)	Buena V	* 02 min	a.l.	94/39
Son in law	Buena V.	1 uur 30	a.l.	94/91
Son of the Pink Panther	UIP	1 uur 28	a.l.	94/02
Specialist, the	Warner	1 uur 44	16 jaar	94/185
Specialist, the (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min.	12 jaar	94/146
Speed	Columbia	1 uur 47	12 jaar	94/132
Speed	Columbia	1 uur 47	16 jaar	94/128
Speed (<i>trailer</i>)	Columbia	* 03 min.	12 jaar	94/133
Star Trek Generations (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	a.l.	94/222
Striking Distance	Columbia	1 uur 35	12 jaar	94/115
Suite 16 (<i>trailer</i>)	Polygram	* 02 min.	12 jaar	94/200
Terminal velocity	Buena V.	1 uur 35	12 jaar	94/202
Terminal Velocity (<i>teaser-trailer</i>)	Buena V.	* 02 min.	16 jaar	94/174
This boy's life	C.N.R.	1 uur 47	12 jaar	94/74
Three Musketeers, the	Buena V	1 uur 40	12 jaar	94/17
Three Musketeers, the (<i>trailer</i>)	Buena V	* 02 min	a.l.	94/16
Threesome				
(<i>Interne herkeuring van nr. 159</i>)	Columbia	1 uur 28	16 jaar	94/172
Threesome (<i>trailer</i>)	Columbia	* 02 min.	12 jaar	94/161
Thumbelina	Warner	1 uur 21	a.l.	94/118
Tik Tak	LOKV	* 59 min.	a.l.	94/209
Timecop	UIP	1 uur 33	16 jaar	94/190
Timecop (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	12 jaar	94/182
Tombstone	Concorde	2 uur 04	16 jaar	94/25
Tombstone (<i>trailer</i>)	Concorde	* 02 min	a.l.	94/03
Trapped in Paradise (<i>trailer</i>)	Columbia	* 03 min.	a.l.	94/218
Trial by jury	Warner	1 uur 40.	12 jaar	94/191
True Lies	UIP	2 uur 11	16 jaar	94/147
True Lies (<i>Herkeuring nr. 147</i>)	UIP	2 uur 11	16 jaar	94/157
True Lies (<i>trailer</i>)	UIP	* 02 min.	12 jaar	94/112
Visiteurs, les	Concorde	1 uur 40	12 jaar	94/94

Nederlandse Filmkeuring

TITEL	MIJ.	TIJD	UITSLAG NR.	
Visiteurs, les (<i>trailer</i>)	Concorde	* 02 min.	a.l.	94/85
Vlinder tilt de kat op, de	Cinem.	1 uur 48	a.l.	94/189
Wayne's world II (<i>trailer</i>)	UIP.	* 02 min	a.l.	94/14
Wayne's World II	UIP	1 uur 30	a.l.	94/27
When a man loves a woman	Buena V.	1 uur 57	a.l.	94/122
When a man loves a woman (<i>trailer</i>)	Buena V.	* 02 min.	a.l.	94/137
Widows peak (<i>trailer</i>)	Polygram	* 02 min.	a.l.	94/201
Wildgroei	Concorde	1 uur 33	12 jaar	94/55
Wolf	Columbia	1 uur 57	12 jaar	94/129
Wolf (<i>trailer</i>)	Columbia	* 02 min.	a.l.	94/138
Woodstock (Directorscut 1994)	Warner	3 uur 31	a.l.	94/135
Wyatt Earp	Warner	2 uur 58	12 jaar	94/155
Wyatt Earp (<i>trailer</i>)	Warner	* 02 min.	a.l.	94/79
Zebre, le	Concorde	1 uur 27	a.l.	94/203

bijlage 3

TOELICHTINGEN BIJ DE HERKEURINGEN VAN 1994

DATUM : 24 februari
MAATSCHAPPIJ : United International Pictures
NR. FILM : 94/040
TITEL : Schindler's List
REGISSEUR : Steven Spielberg
LAND : USA
SPEELDUUR : 3 uur 6 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : Tot deze classificatie is de Nederlandse Filmkeuring gekomen, nu zij de film schadelijk acht voor personen onder de leeftijd van 12 jaar, aangezien de bedreiging en met name de executie-scènes beslist schadelijk zijn voor personen beneden deze leeftijd, terwijl die schadelijkheid voor oudere personen voldoende gerelativeerd kan worden door het documentaire karakter van de film.

DATUM : 30 maart
MAATSCHAPPIJ : Meteor
NR. FILM : 94/050
TITEL : Jonah Who Lived In The Whale
REGISSEUR : Roberto Faenza
LAND : Italië
SPEELDUUR : 1 uur 27 minuten
UITSLAG : alle leeftijden
TOELICHTING : -

DATUM : 7 april
MAATSCHAPPIJ : Meteor
NR. FILM : 94/060
TITEL : (*trailer*) De Flat
REGISSEUR : Ben Verborg
LAND : NL
SPEELDUUR : 3 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : In deze film zijn sex en geweld op dusdanige wijze verbonden, dat de commissie het vertoonde schadelijk acht voor kinderen beneden de leeftijd van 12 jaar.

DATUM : 7 april
MAATSCHAPPIJ : AVRO
NR. FILM : 94/061
TITEL : Enemies A Love Story (oorspronkelijk gekeurd in 1990)
REGISSEUR : Paul Mazursky
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 54 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : Deze commissie acht de mensonterende beginscène en de vrijblijvende benadering van zelfmoord als oplossing voor menselijke problemen schadelijk voor personen beneden de leeftijd van 12 jaar.

DATUM : 15 juni
MAATSCHAPPIJ : Columbia Tri-Star
NR. FILM : 94/096
TITEL : Mr. Jones
REGISSEUR : Mike Figgis
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 47 minuten
UITSLAG : alle leeftijden
TOELICHTING : -

DATUM : 10 augustus
MAATSCHAPPIJ : Columbia Tri-Star
NR. FILM : 94/132
TITEL : Speed
REGISSEUR : Jan de Bont
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 47 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : Vanwege een aantal expliciete geweldsscènes, waaronder een dodelijk messteek in het hoofd en het doodschieten van een metrobestuurder.

DATUM : 14 september
MAATSCHAPPIJ : United International Pictures
NR. FILM : 94/156
TITEL : Clear And Present Danger
REGISSEUR : Phillip Noyce
LAND : USA
SPEELDUUR : 2 uur 12 minuten
UITSLAG : 16 jaar
TOELICHTING : Deze film is niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar vanwege het niets ontziende geweld waarmee iedereen en alles uit de weg wordt geruimd, zoals de scène waarin iemands nek wordt gebroken.

DATUM : 14 september
MAATSCHAPPIJ : United International Pictures
NR. FILM : 94/157
TITEL : True Lies
REGISSEUR : James Cameron
LAND : USA
SPEELDUUR : 2 uur 11 minuten
UITSLAG : 16 jaar
TOELICHTING : Niet toegelaten voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar vanwege de extreem in detail weergegeven scènes van gewelddadige aard.
Bovendien vindt de commissie dat het geweld niet voldoende teniet wordt gedaan door de humoristische ondertoon van de film.

DATUM : 29 september
MAATSCHAPPIJ : Columbia Tri-Star
NR. FILM : 94/172
TITEL : Threesome
REGISSEUR : Andrew Flemming
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 28 minuten
UITSLAG : 16 jaar
TOELICHTING : De realistisch uitgewerkte driehoeksverhouding en het onduidelijke onderscheid tussen echte en gespeelde emoties kunnen schadelijke verwarring veroorzaken bij jonge kijkers omdat zulks niet aansluit bij hun belevingswereld.

DATUM : 12 oktober
MAATSCHAPPIJ : Three Lines Pictures
NR. FILM : 94/180
TITEL : (*trailer*) The Chase
REGISSEUR : Adam Rifkin
LAND : USA
SPEELDUUR : 2 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : De gewelddadige achtervolging acht de commissie schadelijk voor personen onder de leeftijd van 12 jaar.

DATUM : 12 oktober
MAATSCHAPPIJ : Polygram Film Entertainment
NR. FILM : 94/181
TITEL : The Mask
REGISSEUR : Chuck Russell
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 35 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : De Nederlandse Filmkeuring acht de film Mask schadelijk voor personen onder de leeftijd van 12 jaar aangezien in de film schrik-effecten en een verwarrende mengvorm van cartoon-elementen en realistisch geweld naar voren komen.

DATUM : 10 november
MAATSCHAPPIJ : Buena Vista
NR. FILM : 94/196
TITEL : The Nightmare Before X-mas
REGISSEUR : Henry Selick
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 12 minuten
UITSLAG : 12 jaar
TOELICHTING : Ondanks het duidelijk fiktieve karakter van de film (poppenspel), kunnen de overmatige schrik-effecten bij jonge kinderen herkenbare angstgevoelens versterken, waardoor de commissie de film schadelijk acht voor personen onder de 12 jaar.

DATUM : 22 december
MAATSCHAPPIJ : Columbia Tri-Star
NR. FILM : 94/219
TITEL : Frankenstein
REGISSEUR : Kenneth Branagh
LAND : USA
SPEELDUUR : 1 uur 55 minuten
UITSLAG : 16 jaar
TOELICHTING : De herkeuringscommissie vindt deze film schadelijk voor personen beneden de leeftijd van 16 jaar, vanwege schokkende experimenten met lijken en uiterst realistisch verfilmde gewelddadige scènes zoals het uitrukken van het hart van een jonge vrouw en het ophangen van een andere onschuldige vrouw.

STEVEN SPIELBERG, regisseur van Schindler's List

RELEVANTE WETTELIJKE BEPALINGEN

GRONDWET VOOR HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN (1987)

Art. 7, lid 3: Voor het openbaren van gedachten of gevoelens door anderen dan in de voorgaande leden genoemde middelen heeft niemand voorafgaand verlot nodig wegens de inhoud daarvan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De wet kan het geven van vertoningen toegankelijk voor personen jonger dan zestien jaar regelen ter bescherming van de goede zeden.

Toelichting: De tweede volzin van het derde lid bevat een verdere beperkingsmogelijkheid ten aanzien van hetgeen in de eerste volzin van dat lid als recht is neergelegd.

Die beperkingsmogelijkheid houdt in dat de wetgever regels kan stellen die voorzien in een preventief toezicht op vertoningen die toegankelijk zijn voor personen jonger dan 16 jaar, voor zover het gaat om de bescherming van de goede zeden. Dit toezicht kan dus ook de inhoud van de vertoning betreffen.

Met name valt te denken aan de keuring van films, bestemd voor jeugdigen. Het criterium van de bescherming van de goede zeden dient ruim te worden opgevat, zodat onder de bescherming van de goede zeden ook valt de bescherming van de zedelijke ontwikkeling van deze jeugdigen.

Zo laat deze bepaling een keuring toe, die gericht is op de bescherming van personen jonger dan 16 jaar tegen sadistische vertoningen of tegen vertoningen van oorlogsgeweld.

WET OP DE FILMVERTONINGEN

Wet van 5 januari 1977, Stb. 170, tot afschaffing van de Filmkeuring voor volwassenen, invoering van een nieuw systeem van keuring voor jeugdigen, en intrekking van de bevoegdheid van de burgemeester ex artikel 221, lid 2, van de Gemeentewet.

Art. 2, lid 1: Er is een Nederlandse Filmkeuring, gevestigd te 's-Gravenhage, die tot taak heeft te beoordelen of de vertoning van een haar ter keuring voorgelegde film al dan niet schadelijk is te achten voor personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaar.

(Wet op de filmvertoningen, Nederlandse Staatswetten, editie Schuurman & Jordens, 102, W.E.J. Tjeenk Willink - Zwolle, 1979)

MEDIAWET

Wet van 21 april 1987, houdende regels betreffende de verzorging van radio- en televisieprogramma's, de omroepbijdrage en de steunverlening aan persorganen:

Artikel 53: In een televisieprogramma zal de uitzending van films of gedeelten van films die krachtens de Wet op de Filmvertoningen na keuring niet zijn toegelaten voor vertoning aan personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaren niet voor 20.00 uur, onderscheidenlijk 21.00 uur aanvangen. De uitzending van films of gedeelten van films, die niet aan de Nederlandse Filmkeuring zijn voorgelegd, en van andere programma-onderdelen, die de instelling die het verzorgt ongeschikt acht voor personen jonger dan twaalf, onderscheidenlijk zestien jaren, zullen niet voor 20.00 uur, onderscheidenlijk 21.00 uur aanvangen.

Van de uitslag van de bovenbedoelde keuring dan wel de ongeschiktheid wordt direct vóór de uitzending van de film onderscheidenlijk van het programma-onderdeel mededeling gedaan.

Artikel 72, lid 3: Indien in een abonneeprogramma films of gedeelten van films worden uitgezonden die krachtens de Wet op de filmvertoningen niet zijn toegelaten voor vertoning aan personen beneden de leeftijd van twaalf, onderscheidenlijk zestien jaren, doet de verzorger van het abonneeprogramma hiervan in het programma mededeling direct vóór de aanvang van de uitzending van het betreffende programma-onderdeel.

bijlage 5

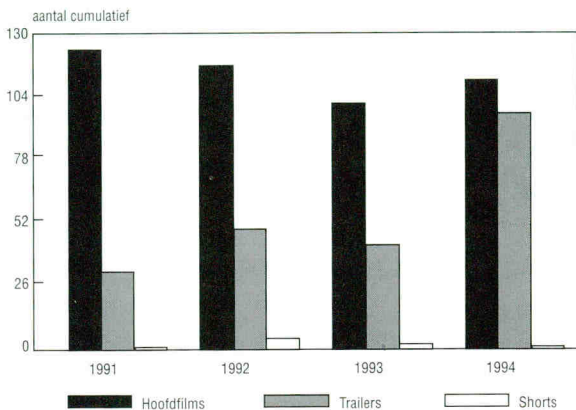
1994 TOP-20

Titel	NFK	verhuurder	prem.	bezoek (x 1.000)	% van totaal
1 Schindler's List	12	UIP	03/94	1.099	8,5
2 The Flintstones	al	UIP	07/94	664	5,1
3 Aladdin (NL)	al	Buena Vista	11/93	573	4,4
4 Naked Gun 33 1/3	al	UIP	05/94	573	4,4
5 Speed	12	Columbia	08/94	565	4,4
6 Mrs. Doubtfire	al	Columbia	02/94	502	3,9
7 Free Willy	AL	Warner Bros.	02/94	419	3,2
8 4 Weddings and a Funeral	al	Polygram	07/94	417	3,2
9 Beverly Hills Cop 3	12	UIP	08/94	333	2,6
10 The Pelican Brief	12	Warner Bros.	04/94	304	2,3
11 Demolition Man	16	Warner Bros.	01/94	294	2,3
12 The Three Musketeers	12	Buena Vista	02/94	276	2,1
13 Beethoven's 2nd	AL	UIP	12/93	265	2,0
14 Philadelphia	al	Columbia	03/94	254	2,0
15 True Lies	16	UIP	10/94	244	1,9
16 Clear and Present Danger	16	UIP	09/94	209	1,6
17 Forrest Gump	12	UIP	09/94	205	1,6
18 Sleepless in Seattle	al	Columbia	12/93	196	1,5
19 Aristokatten	AL	Buena Vista	06/94	179	1,4
20 Sister Act 2	al	Buena Vista	03/94	174	1,3

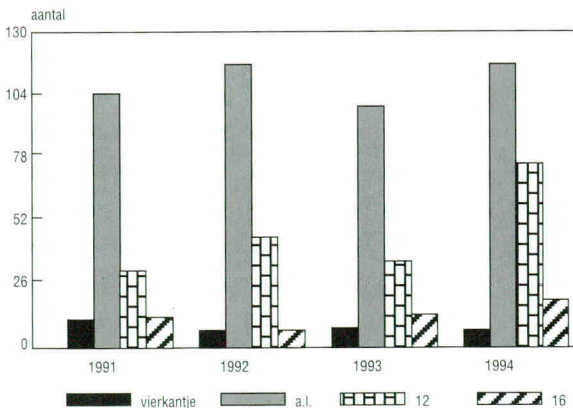
bezoek top 20	60% totaalbezoek (gemiddeld 3%)	x hiervan 100% gekeurd=	60%
21 - 40	stel per titel 1,0% totaalbezoek	x stel 90% gekeurd=	18%
41 - 60	stel per titel 0,5% totaalbezoek	x stel 75% gekeurd=	8%
61 - 80	stel per titel 0,2% totaalbezoek	x stel 70% gekeurd=	3%

Gemiddeld gekeurd: 89%

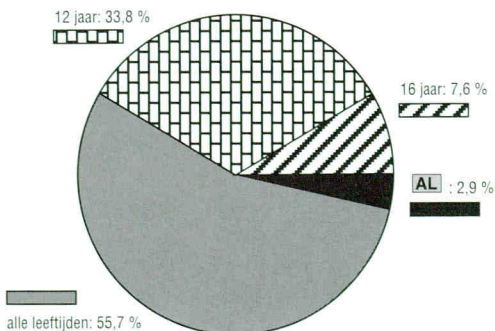
AANBOD VAN FILMS 1991-'94

VERDELING VAN DE KEURINGSUITSLAGEN 1991-'94

VERDELING VAN DE KEURINGSUITSLAGEN 1994

IN DE MARGE VAN DE TOLERANTIE (Filmkeuring op weg naar de 21ste eeuw)

De Nederlandse (bioscoop)filmkeuring in historisch perspectief.

Nadat de film zich rond de eeuwwisseling als een soort kermisvermaak heeft aangediend, neemt de invloed ervan dusdanig toe dat de Minister van Binnenlandse Zaken in 1913 op de mogelijkheid wijst door plaatselijke verordeningen "de toegang van jeugdige personen tot de bioscoopvoorstellingen te regelen, onzedelijke voorstellingen te weren en paal en perk te stellen aan het geven van bedenkelijke sensationele voorstellingen die tot misdrijf prikkelen, de toeschouwers vertrouwd maken met immorele toestanden of op andere wijze verderfelijke invloed uitoefenen".

In 1926 geeft het parlement zijn goedkeuring aan de Bioscoopwet, een wet die als kernthema heeft: "bestrijding van de zedelijke en maatschappelijke gevaren van de bioscoop".

Na de Tweede Wereldoorlog doen zich ingrijpende economische en technische ontwikkelingen voor. Steeds meer films komen voor steeds meer mensen beschikbaar, niet alleen via vertoning in de bioscoop, maar door de ontwikkelingen bij de televisie, video, kabel, satelliet, ook in de huiskamer.

De invloed van de media is onvoorstelbaar groot. Massamedia hebben een vaste plaats gekregen in de wetenschap en de politiek.

In de jaren zestig dienen zich grote en snelle maatschappelijke veranderingen aan.

Op sociaal-economisch terrein blijken sneller maatregelen te kunnen worden getroffen dan op sociaal-cultureel terrein. Veranderingen, of het verlangen daarnaar, blijken uit woorden als: 'democratisering', 'socialisering', 'emancipatie' en 'betutteling'. De invloed van kerk en gezin wordt steeds geringer; maatschappelijke instellingen, commercie en media krijgen steeds meer invloed op het menselijk gedrag, dat mondigheid en vrijheid voorstaat.

In deze sfeer komt uiteindelijk de Wet op de Filmvertoningen tot stand, die beoogt enige jeugdbescherming te garanderen voor jongeren tot 16 jaar.

Volgens de Wet op de Filmvertoningen dient de Filmkeuring te oordelen over de mogelijke schadelijkheid van films.

Vanaf de invoering van deze nieuwe wet wordt het classificeren van films verricht door een groep van 20 vrouwen en 20 mannen uit de

Nederlandse bevolking, dus zonder enige vorm van 'staatsinvloed'.

De herziene Grondwet van 1983 verbiedt preventieve censuur op film, maar maakt een uitzondering voor het geven van vertoningen toegankelijk voor personen jonger dan 16 jaar "ter bescherming van de goede zeden" en stelt dat "het onderwijs een voorwerp van aanhoudende zorg van de regering is".

Het instituut Nederlandse Filmkeuring bevindt zich in een curieuze positie: aan de ene kant geldt de vrijheid van meningsuiting; anderzijds moeten excessen worden verboden.

Ook in de terminologie zien we interessante ontwikkelingen. Van 'censuur' zijn we via 'keuring' gekomen bij 'classificatie'.

Het is maar wat men verkiest. "De moeite die sommigen hebben met het begrip keuren kan ik niet zo goed begrijpen; er is ook een keuring van auto's, van voedingsmiddelen, van mensen zelfs. Kennelijk zijn hier emoties in het spel!"

De verantwoordelijkheid van de overheid als principieel standpunt.

Het filmbeleid ten aanzien van jongeren, waarvan de Filmkeuring deel uit maakt, moet uitgaan van het feit dat film en andere audiovisuele produkten een belangrijke plaats innemen in de leefwereld van kinderen en jongeren. Het filmaanbod wordt in eerste instantie bepaald door de filmindustrie en dus door economische motieven.

De heer Dr. Schwanda ontvangt het rapport van de secretaris-directeur van de Nederlandse Filmkeuring, de heer C.N.Crans

Het medium film bereikt een groot publiek en heeft de macht een aanzienlijke invloed uit te oefenen op de persoonlijkheidsontwikkeling en attitudes van jongeren. Aandacht hiervoor vanuit het opvoedend milieu is dus geboden. Zoals voor het jeugdbeleid in het algemeen, geldt ook hier dat de rol van de overheid in de eerste plaats gericht is op het creëren van de voorwaarden waaronder en het kader waarin de opvoedingsmilieus kunnen functioneren en op het verstrekken van aanvullende maatregelen ten aanzien van risicogroepen en probleemsituaties.

De taak van de overheid kunnen we in grote lijnen als volgt omschrijven:

1. De overheid heeft een verantwoordelijkheid om het 'recht op cultuur' van kinderen en jongeren te waarborgen, i.c. om het aanbod van waardevolle kinder- en jeugdfilms te verzekeren.
2. De overheid is verantwoordelijk voor het creëren van de voorwaarden en het kader van een degelijke mediavorming, in de eerste plaats in het onderwijs.
3. Men kan niet van alle ouders, leerkrachten en jeugdwerkers verwachten dat zij het filmaanbod zo nauwgezet volgen, dat zij kunnen beslissen welke films schadelijk / geschikt zijn voor bepaalde jongeren. De overheid heeft dan ook de taak om de opvoeders op zijn minst te informeren over de mogelijke negatieve invloeden van bepaalde films op bepaalde leeftijdsgroepen. De aanduiding van een leeftijdscategorie is één element van deze informatie.
4. Omdat minderjarigen de mogelijkheid hebben films te bekijken zonder begeleiding (in de bioscoop, via video en t.v.) en bij bepaalde (risico)groepen de begeleiding door ouders en opvoeders minder verzekerd is, moet de overheid de toegang voor minderjarigen (=16 jaar max.) tot bepaalde films reglementeren. Het aanduiden van de leeftijdscategorieën om de toegang tot de films te reglementeren wordt beter omschreven met de term 'filmclassificatie' dan met 'filmkeuring'.

Een filmkeuring kan ontstaan zijn op grond van een wet of op vrijwillige basis, met de nadruk op advisering. In beide gevallen zal de keuring dienen plaats te vinden door een onafhankelijk college. Het afstoten van taken in de richting van het bedrijfsleven (deregulering) is derhalve in dit geval niet gewenst.

Bedrijven zullen zich immers altijd richten op

het bevorderen van de omzet; reclame maken is nu eenmaal iets anders dan het geven van feitelijke publieksvoorlichting.

Ter illustratie moge het volgende dienen: eind '94 schrijft de directie van Meteor/Polygram een brief aan staatsecretaris Nuis waarin de Filmkeuring wordt verweten de speelfilm 'The Mask' voor 12 jaar en ouder -en dus niet voor alle leeftijden- te hebben geclassificeerd. Buitengewoon opmerkelijk was een initiatief van tegengestelde aard van een andere distributeur, Warner Bros. Deze besloot begin '95 de voor alle leeftijden vrijgegeven speelfilm 'Disclosure' uit te gaan brengen voor 12 jaar en ouder, omdat er in de film sprake zou zijn van al te "grove taal"! Conclusie: commerciële belangen versus onafhankelijke deskundigheid.

Filmkeuring: behouden of afschaffen?

De afgelopen twee jaar is er in de Nederlandse media veelvuldig gediscussieerd over de vraag of het bedrijfsleven de plaats van de onafhankelijke Filmkeuring kan innemen.

De teneur van de meeste reacties laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

"Het is belangrijk dat de onafhankelijke Filmkeuring blijft bestaan, anders is het einde zoek" en "bioscopen zouden uit winstbejag weleens bepaalde normen uit het oog kunnen verliezen" zijn opmerkingen die aansluiten bij het onderzoek van de Rijksuniversiteit Leiden, waarin wordt vastgesteld dat ruim negentig procent van de bevolking achter de huidige onafhankelijke Filmkeuring staat.

De zelfregulering met behulp van het bedrijfsleven wordt vormgegeven door middel van een convenant. Het suggereert een aantal eigenschappen, zoals snelheid, zakelijkheid en gelijkheid van onderhandelingspartners.

Eens te meer blijkt echter dat "de nabootsingen van de bedrijfscultuur binnen de overheid laten zien, dat de oriëntatie van het openbaar bestuur op de economische rationaliteit in de jaren '80 geen succes is geworden".

Even leek er zich een krappe Kamermeerderheid in het Nederlandse Parlement af te tekenen voor zelfregulering door het bedrijfsleven, maar het desbetreffende voorstel werd inhoudelijk als "onder de maat" gekarakteriseerd. De dagelijkse werkelijkheid laat ook zien dat zelfregulering een gepasseerd station is".

De grenzen van de tolerante maatschappij lijken te zijn bereikt, want de overheid schrikt er niet voor terug op grote schaal speelautomaten te verbieden en de steeds verder oprukkende verslavingsideologie van de drank- en tabaksindustrie een halt toe te roepen. Wanneer echter de geestelijke gezondheid van jongeren tot en met zestien jaar in de bioscoop aan de orde komt, wordt een beroep gedaan op de versterking van de maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit regeringsstandpunt werd in een van de landelijk verschijnende dagbladen op de volgende manier van een kritisch commentaar voorzien: "Nederland is inmiddels zo liberaal als de pest geworden. Ik ben mijn broeders hoeder niet, van mij mag iedereen tot kotsens toe zien, lezen en beluisteren wat hij maar wil, maar een maatschappelijke vooruitgang kan ik het onmogelijk noemen".

Conclusies

In de meeste Europese landen kent men algemene voorschriften ter bescherming van de jeugd, die in de eerste plaats betrekking hebben op de vertoning van (video)films en de toegang van jeugdigen tot openbare inrichtingen voor drankverkoop en vermaak (gokautomaten). Zoals het er nu uitziet, is het hoogst waarschijnlijk dat de verschillende nationale filmkeuringorganisaties door zullen gaan met het bestuderen van de mogelijkheden voor een Europees beleid.

Het is niet ondenkbaar dat er een Europees stelsel voor leeftijdsgrenzen en -stadia ontwikkeld zal worden en er intergouvernementeel afspraken gemaakt zullen worden.

Een Europese databank voor schadelijke films kan een mogelijkheid tot invulling van een Europees beleid zijn. De reeds gedane voorzet tot een harmonisatie door met name de Duitse en Nederlandse Filmkeuringen zal het onderwerp tot een aandachtspunt maken van het Europese Parlement.

Voor de hand liggend lijkt een classificatiesysteem waarbij voor de gehele Europese Unie geldende minimumvoorschriften inzake bescherming van toepassing zouden moeten zijn, zodat landen die strengere criteria willen handhaven, daartoe de vrijheid houden.

Wel moet bij de vaststelling van gemeenschappelijke minimumbepalingen rekening worden gehouden met de diverse tradities en levensbeschouwingen in de lidstaten van de Gemeenschap (EU).

Geweld en agressie zijn emoties, zo oud als de mensheid zelf. Het is natuurlijk te eenvoudig film/video/televisiegeweld als de enige bron voor agressiviteit aan te merken.

Aan de andere kant, kan niet zonder meer voorbijgegaan worden aan het feit dat een causaal verband tussen mediageweld en agressief gedrag wel degelijk als een rode draad door de wetenschapsresultaten heen loopt.

Deze constatering, gecombineerd met het feit dat met een toename van het tv-aanbod in de nabije toekomst ook de agressieconsumptie, met name voor kinderen, zal stijgen, vraagt wel degelijk om concrete maatregelen van beleidsverantwoordelijke instanties op landelijk en internationaal niveau.

Cor C.N. Crans
Secretaris-directeur Nederlandse Filmkeuring
Zomer 1994

© 1995 Nederlandse Filmkeuring
Postbus 525
2280 AM Rijswijk
tel. 070 - 340 62 74
fax 070 - 340 62 52

redactie: C.N. Crans
T. Zijlstra

zetwerk: M. Fresen
ontwerp: Sjoeke Benoist, bNO, Zutphen

vertaling: J. Bellis, N.F.K. – Rijswijk